

Kaina metams 15 l., pusmečiui 8 l., 1 mėn. 1 l. 50 c.
Kareiviams per pusę pigiau.
Atskiras numeris 30 c. visiems.

Skelbimai: petto eilutė 40 c.; prieš tekstą dvigubai
Adresas: Kaunas, Laisvės Al. 12 Nr. Telef. 90 Nr

Kariuomenės auklėjimo ketvirtadalis.

„Trys kovos laimėjimo ketvirtadaliai
priguli moralei pusei“ (Napoleonas).

„Sveika siela — sveikame kūne“
(Sportininkų obalsis)

Šie išsireiškimai verčia mus pagalvoti ir apie tą auklėjimo ketvirtadalį, kuris liečia vien kūno. O jeigu mes gerai įsidėmėsime į žodžius, kad tik *sveikame* kūne glūdi sveika siela, tai pamatysime, jog fizinis kūno lavinimas yra net ir daugiau, kaip ketvirta kovos laimėjimo dalis. Juk šių dienų kovas laimės tas, kurs pralenks savo priešą ne tiek žmonių skaičium, bet ir mokslišku tobulumu. Aišku, kad tas samprotavimas visus verčia kreiptis į mokslo šaltinius mokyklas, kursus, mokslo draugijas ir t. t. Bet visas tas darbas liečia, kaip sakiau, tik tris būsimų kovų laimėjimo ketvirtadalius. Bet nieku būdu negalima užmiršti ir apie tą auklėjimo ketvirtadalį, be kurio ne pasieksime pilnos laimės!

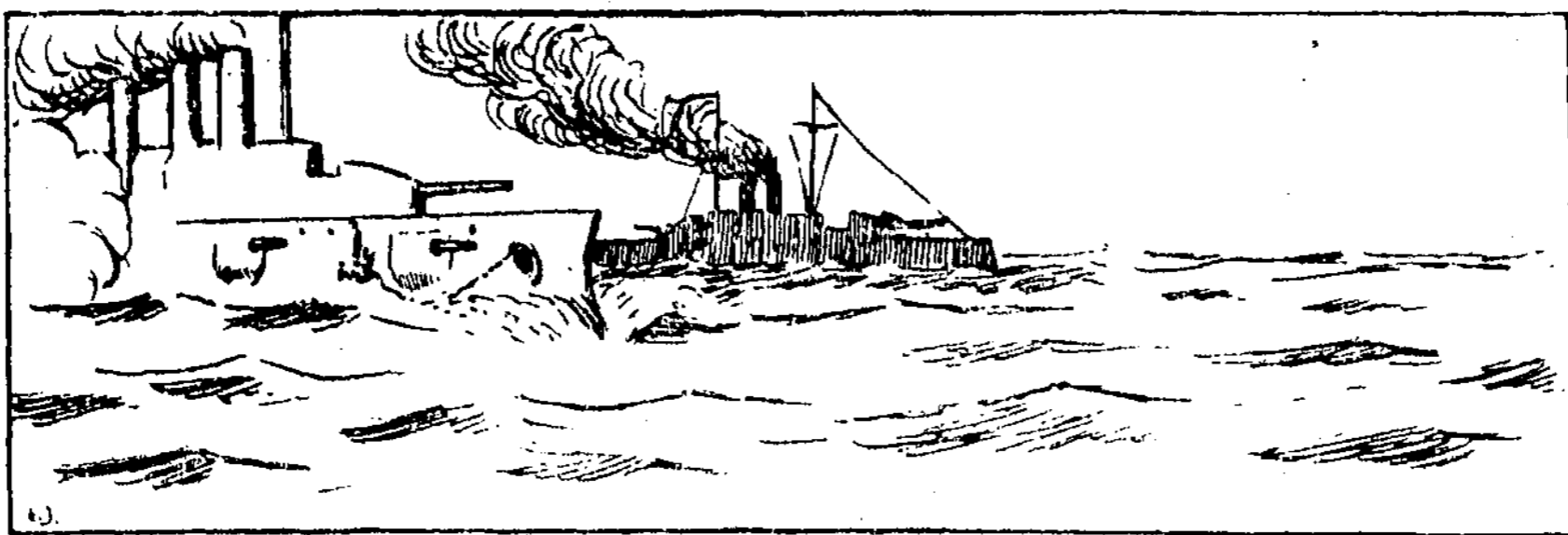
Generolas Liudendorfas dar pradžioje didžiojo karo išsireiškė: „Karą laimės tas, kurio dirksniai pasirodys stipresni“. Sveikas stiprus žmogus beabejo iškentės daugiau ir bado, ir nuovargio, ir nemiegojės, ir greičiau ir toliau nužygiuos, lengviau pergalės kliūtis ir t. t. ir t. t., negu fiziniai silpnas.

Šios savo minties patvirtinimui noriu nurodyti vieną labai ryškų pavyzdėlį. Tarnaudamas Rusų kariuomenėje baigiau Vyriausiąją gimnastikos fechtavimo Mokyklą Petrapilyje ir, kaip specialistas, dvejus metus prieš pat karą pulke buvau organizavęs gimnastikos instruktorių komandą, kurie buvo gerai aprūpinti įrankiais, privilegijomis, o ypač specialiais gimnastikos kostiumais. Komanda buvo pasiekus gana aukšto išsilavinimo laipsnio. Karas sutrukdė darbą. Mano

gimnastų buvo visam pulke. Kuopos vadai negalėdavo instruktoriais atsigerėti: ar į žvalgybą, ar šiaip į kokį ypatingą pavojų, visuomet pirmutiniais stodavo gimnastai — instruktoriai. Mat jiems stipriai buvo įsiskiepyta kliūčių pergalėjimo dvasia. Šis pavyzdys įtikino mane, kad gerai fiziniai išlavinti žmogų galima labai trumpu laiku, pavyzdžiui, laike dviejų metų. Viskas pareina nuo to, kiek žmonės sujudinti gimnastika ir kaip sistematingai, planingai ir *ar mielu noru* instruktorius jie vadovaujami. Kad tą pasiekti reikalinga, kad darbas būtų pavestas pilnai pasiruošusiam instruktoriui.

Leit. P. Jurgelevičius, paliesdamas fizinio auklėjimo klausimą kariuomenėje, sako, kad pas mus jisai

pastatytas blogai. Aš pridursiu, kad labai blogai ir priežastis to blogumo yra tame, kad kariuomenėje mažai tuomi tėsirūpinama. Įsakymas Kariuom. 153 Nr. 1922 m. bendrais bruožais nustato gimnastikos ir sporto būtinumą dalyse ir ten pat

Jūroje: šarvuoti laivai.

pasakyta, kad mūsų tautai geriau tinka Lingo ir Švedų pedagoginių sistemų gimnastika, o Sakalų gimnastika netinka. Nežinia kas įtikino kariuomenės atstovų suvažiavimą, kaip pasakytą įsakyme, kad mums tinka tik Švedų ir Lingo gimnastika, bet aš pasakysiu, kad tas ne visai teisinga. Trumpai nurodysiu tik Čekoslovakijos tautą ir kariuomenę: kad mes būtumėm fiziniai taip išsilavinę, kaip čekai, o ten priimta kaip tik Sakalų sistemos gimnastika. Bet apie tai pakalbėsime kada nors smulkiau, o dabar aš norėčiau nurodyti, kad pas mus, kol kas, jokia sistema nevyrauja. Iš ko tas pareina? Gi iš to, kad pas mus nėra specialistų, savo dalykų mylėtojų, nėra instruktorių, kurie galėtų įskiepyti gimnastikos ir sporto mylėjimą.

Reikalinga neatidėlojant išsiųsti keletą gabesnių karininkų į Čekoslovakiją, ar kur kitur teoretinių žinių įgyjimui ir išsilavinimui, kad jie sugrįžę, galėtų būti

Vasario 16 d. sukanka 6 metai Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo. Amžinas atminimas visiems, kurie žuvo kovoj dėl mūsų Tėvynės Nepriklausomybės!

mūsų būvimų gimnastikos kursų instruktorių instruktoriais. Iš pastarųjų išeis karininkai-instruktoriai į darbus ir tą dalyką pastatys gyvai ir produktingai. Tik tuomet mūsų kariuomenė ta apleista auklėjimo šaka bus pastatyta į tinkamas vėžes ir *duos gerų vaisių ne tik pačiai kariuomenei, bet ir persimes į mūsų jaunuo-*
menę.

Dar pora žodžių apie tai, koks fizinis lavinimas reikalingas kariuomenėje. Atsakymas į tą klausimą bus aiškus, jeigu mes atkreipsime dėmesį į tai, koks fizinis darbas prisieina kariui atlikti. Tai yra visokių sunkenybių žyguojant arba kovojant, pergalingas ir vikrus ginklo valdymas. Reiškia, kariuomenei reikalinga gimnastika ir gimnastika gyva, aktyvė (Sakalų siemo) bendram kūno išlavimui ir fechtavimas (kardu—karininkams ir durtuvu—kareiviams), kad mokėtų valdyti ginklą. Kitos gimnastikos ir sporto rūšys, kaip tai: lengva atletika, futbolas, plaukiojimas ir t. t. turi būti tik tiek, kiek leidžia gyvenimo dalies apyvokos, nes kariuomenei yra tai antraeilės fizinio auklėjimo priemonės. Bet apie šį klausimą pakalbėsime kitą syk smulkiau.

Pulkininkas Ltn. Kraucevičius.

Visoms Švietimo Komisijoms.

„Klaipėdos Žinių“ Redakcija maloniai sutiko siuntinėti savo laikraštį visoms kariuomenės dalims viena savaitę dovanai. Karių Švietimo Dalis jau pasiuntė „K. Ž.“ Redakcijai visų dalių adresus, nurodydama, kiek kuriai daliai per tą savaitę siusti. Kadangi laikraščio leidimas labai brangiai apsieina, tai „K. Ž.“ daugiau savaitės dovanai siuntinėjamoms nebus, tačiau „K. Ž.“ Redakcija, atjausdama kariuomenės švietimo reikalą, siūlo šiomis sąlygomis savo laikraštį užsisakyti: dalis apmoka už kiekvieną numerį po 5 centus ir pašto išlaidas. Taigi dalis užsisakius, padėkim, laikraštį nuo vasario 25 d. iki metų galo, gaus apie 240 numerių; skaitant po 5 c. išeina 12 litų ir apie 3 l. paštas (10% nominalės prenumer.); iš viso apie 15 litų vieton 30 litų tikros kainos. Pinigai Redakcijai be abejo reiki siųsti iš anksto. K. M. S. to laikraščio dalims užsakyme nedalyvauja.

„Pavasario“ ir „Tėv. Sargo“ Redakcijos atsisako savo laikraštį kariuomenei dovanai duoti, nors pirmiau ir buvo sutikusios.

Majoras Ruseckas.
Už Karių Šviet. Dalies Vedėją.

Sudaroma dideli mūsų kariuomenės albumai, kurie bus įteikiami mūsų garbingiems užsienio svečiams. Geistina gauti kuo daugiausia gerų kariuomenės dalių fotografijų. Išlaidos bus atlygintos. Geriausia būtų gauti *negatyvus*. Fotografijas siųsti Karo Mokslo Skyriui, pažymint: „albumui“.

Radiotelegrafija, jos esmė ir šių dienų stovis.

(Žiūr. „Kario“ 5 Nr.).

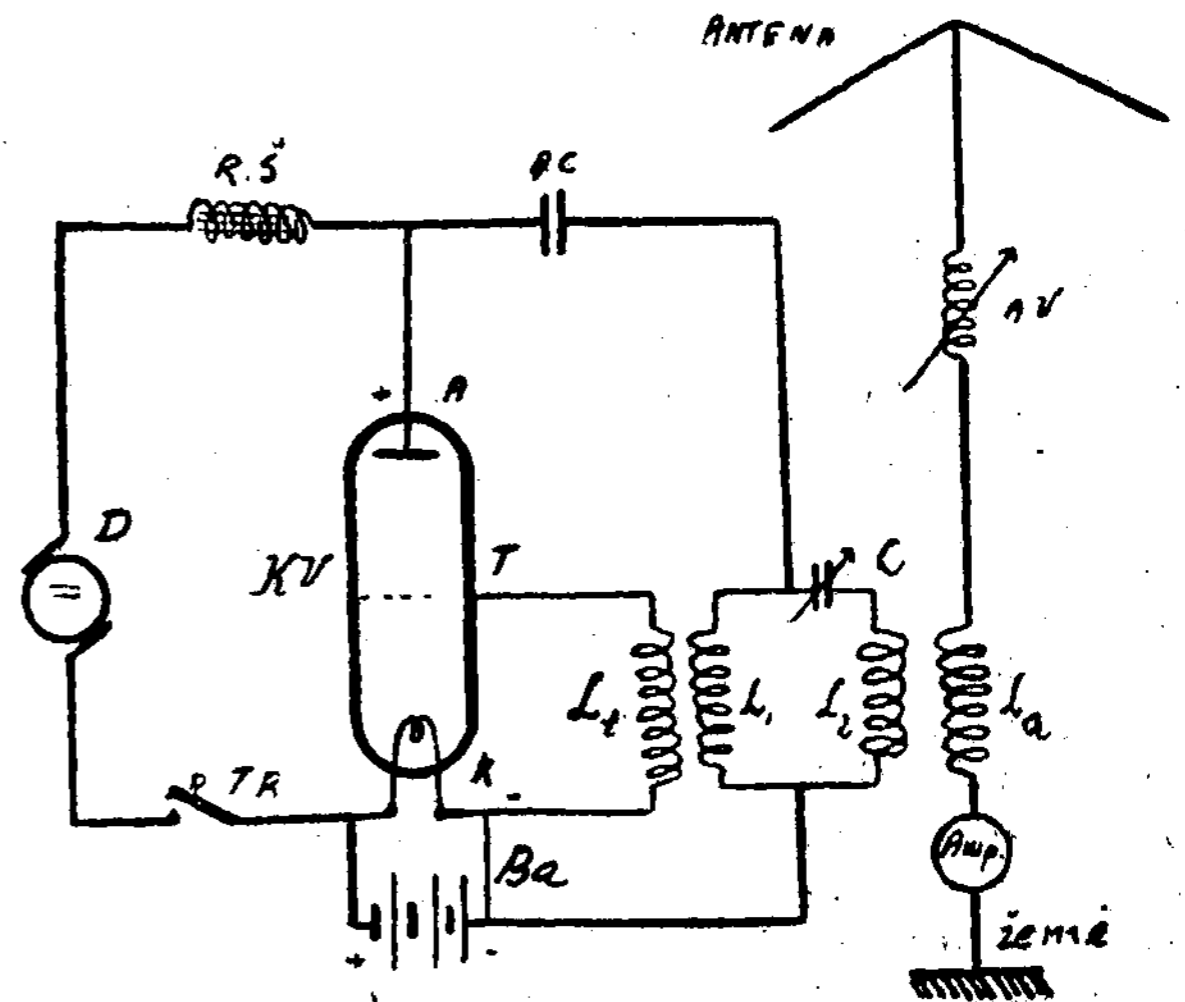
Radiosiuštuvai.

Dabartiniu laiku visame pasaulyje ir pas mus, Lietuvoje, daugiausia vartojami *katodinių vamzdelių siuštuvai*.

Katodinis vamzdelis (žiūr. brėž. — K. V.) yra lyg ir paprasta elektros lemputė, taip pat jame šviečia įkaitintas plaukelis. Vamzdelis yra stiklinis, viduje be oro. Nuo paprastos elektros lemputės jis tuo skiriasi, kad viduje yra sudėtingesnis. Apart įkaitinamojo metalinio plaukelio *K*, katodu*) vadinamo, turi dar vieną metalinę triubę *anodą A*, ir tarp šito ir katodo metalinį, vielinį *tinklėlį I*. Jeigu katodą baterijos *Ba* įkaitinti tiek, kad jis šviesiu, tai nuo jo į anodą *A* lėks *elektronai*, elektros dalelės, kitaip sakant bėgs elektronų srovė. Jeigu prie vamzdelio anodo ir katodo pridėti stiprią elektros įtampą, tai per vamzdelį bėgs srovė, kaip ir per vielą.

Brėžinys mums rodo, kaip įtaisomos yra siunčiamosios radiostotys:

Iš dinamomašnos (elektros srovę duodančios mašinos) stipri elektros srovė bėga per katodini vamzdelį. Tos srovės dalys pakliūva ir per *A. C* (kondensatorių) į špuleles *L1* ir *L2*. Kai špulelėje *L1* tik atsiranda kiek elektros, ji ir arti gulinio špulelės *L2* iššaukia srovės užtaisą. Iš špulelės *L2* užtaisą gauna tinklėlis *I*, o kai jis nors kiek mažiau ar daugiau elektros į save gauna, tai ir geriau arba blogiau per save anodo srovę praleidžia. Taip špulelės *L2* ir *L1* tarpusavyje duoda viena kitai elektros; anodo srovė negali

bėgti vienodai, ir galų gale grandinė—špulelės *L1*, *L2* ir kondensatorius *C* pradeda virpėti, tai yra joje elektra labai greit bėga tai į vieną tai į kitą pusę. Tie srovės virpėjimai ir dar vienoje špulelėje — *L2* sužadina tokius pat virpėjimus; tie virpėjimai pakliūna į jau žinomą mums orinį tinklą — *antena*. Virpėdama, antena aplinkui savęs padaro elektromagnetines bangas, kurias ji su jau minėtu greitumu varo tolyn.

Spausdami telegrafo raktą *T. R.* nevienodais tarpais, — ilgesniais ir trumpesniais — ir elektromagnetinės bangos sužadina didesniais ir mažesniais būreliais. Taigi galima telegrafuoti, naudojantis Morzės abėcėlės.

Tokios stotys dirba negestamomis bangomis (Žiūr. „Kar.“ 5 Nr. br. 1 b). Seniau buvo kitos stotys, daugiausia gestamųjų bangų, bet kadangi jos vis daugiau ir daugiau iš gyvenimo išeina, tai apie jas čia ir nekalbėsime.

*) iš čia ir vardas — katodiniai vamzdeliai. Lt. Š.

Kitą kartą susipažinsime, koku būdu elektromagnetinės bangos yra priimamos. — *Ltn. Šulcas.*

Iš Krašto Apsaugos Ministerio Įsakymų.

Vyties Kryžius. Respublikos Prezidentas š. m. Įsakymu 20 Nr., apdovanojo draugingos mums Čekoslovakijos kariuomenės Vyriausiąjį Inspektorių generolą Macharą 2-os rūšies, 2-jo laipsnio „Vyties kryžiumi“ (1 Nr.).

Einant Respublikos Prezidento Įsak. iš 1919 IX-13 d., tapo apdovanotas Kariuomenės Vadas generolas Žukaukas 1-os rūšies 1-jo ir 2-jo laipsnio. Paskelbta, kad 1921 metų Įsakymu Kariuomenei 150 Nr. 1-jo p. D. L. K. Gedmino pulko eiliniui Pranui Gaiščinui duotas 1-os rūšies, 1-jo laipsnio Vyties kryžius turi ne 86 Nr., bet 1376.

Naujokų priesaika. Aš prisiekiu Visagailio ir Visažinančiojo Dievo akyvaizdoje, kad ištikimai tarnausiu Lietuvos Respublikos kariuomenėje, ginsiu Tėvynės Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę nuo visų jos priešų, nesigalėdamas nei savo sveikatos, nei gyvybės, saugosiu jos Konstituciją, griežtai pildysiu jos įstatymus ir mano viršininkų įsakymus, šventai laikysiu visas patikėtas man paslaptis; niekuomet su Lietuvos priešais nesitarsiu, jokių žinių jiems nei raštu, nei žodžiu neteiksiu ir visa, ką tik apie juos sužinosiu, tuojau savo viršininkams pranešiu, saugosiu šalies gerovę ir visame kame elgsiuos, kaip doram, klusniam ir narsiam kariui elgtis pridera.

Taip tepadedą man Viešpats Dievas ir ta Jo Šventoji Evangelija. Amen.

Iškilmingo pasižadėjimo tekstas asmenims, kurie priesaikos nepriima (einant Valst. Konstitucijos 13 §)

„Aš iškilmingai pasižadu, kad ištikimai tarnausiu Lietuvos Respublikos kariuomenėje, ginsiu Tėvynės Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę nuo visų jos priešų, nesigalėdamas nei savo sveikatos, nei gyvybės,

saugosiu jos Konstituciją, griežtai pildysiu jos įstatymus ir mano viršininkų įsakymus, šventai laikysiu visas patikėtas man paslaptis; niekuomet su priešais nesitarsiu, jokių žinių jiems nei raštu, nei žodžiu neteiksiu ir visa, ką tik apie juos sužinosiu, tuojau savo viršininkams pranešiu, saugosiu šalies gerovę ir visame kame elgsiuos, kaip doram, klusniam ir narsiam kariui elgtis pridera.“ Įsak. 15 Nr. iš 1924 II 2 d.

Iš karo rusų su vokiečiais. *Ties Soldavos vokiečiai rusus sumušė ir vijo juos be atodairių 94 pulko prožektoristų komandos laisvanoris Trachtenbergas bėga be kvapo, be kepurės ir sutinka divizijos vadą.*
— *Kur kepurė ir amunicija?! — sušuko divizijos vadas.*

— *Šovinyš per galvą pataikė ir kepurę į skutus sudroskė—atsakė Trachtenbergas, nei akia nemirktelėjęs.*

Karo chronika.

— **Naujas ginklavimasis.** Londono laikraščiai skelbia, kad tarp Amerikos ir Anglijos eina naujos ginklavimo-rungtynės. Amerika, nenorėdama, kad Anglijos laivynas būtų stipresnis, 13 savo karo laivų pertaisė į naujausias rūšies laivus. („Prager Presse“.)

— **Belgų kariuomenės reorganizacija** prasidėjusi nuo pr. m. gruodžio 1 d. Kariuomenė susidės iš 48 pėstininkų pulkų, iš jų 24 at-argos pulkai; 36 artilerijos pulkų, iš jų 12 at-argos; 10 raitininkų pulkų, iš jų 1 dviratininkų pulkas; 8 pionierių pulkų. Taikos metu kariuomenės priešakyje stovi krašto apsaugos ministerija ir generalis št. bas. Aktyvi kariuomenė susidės iš 1 ir 2 armijų. Prie pirmosios armijos priklausys 4 armijos korpusai. Visoj organizacijoje jaučiama prancūzų įtėkmė. Vietoj iki šiol buvusios pagrindinės kariuomenės vienetos divizijos, kuri susidėjo iš įvairių ginklo rūšių, dabar tuo vienetu bus armijos korpusas. („Prager Presse“.)

— **Belgų raitininkų reorganizacija.** 3 raitininkų brigada panaikinama (5 ir 6 raitininkų pulkai ir 4 raitųjų šaulių pulkas) ir vieton jos tveriamas dviratininkų šaulių pulkas, kuris stovės Brukselyj. („Bellona“.)

— **Belgų žandarmeriją** sudaro 148 karininkai, 5 607 kareiviai ir 2 447 arkliai. Biudžetas yra numaty-

Vyr. pusk. Zaranka.

Mano atsiminimai iš Lietuvos karų.

(Žiūrėk „Karlo“ 6 Nr.).

13. Primušėm lenkus.

Tuom laiku pradėjo ir aušti. Mane su mano skyrium pastatė prie kaimo galo, prie kurio buvo arti priėš miškas. Užpakalyj to pušynėlio, kur buvo pirmas skyrius, buvo kapeliai. Nuo tų kapelių galima buvo šaudyti nekludant to pušynėlio. Kiti gi kapeliai dar buvo lenkų pusėj. Tarpe mūsų kaimo ir tų kapelių buvo gan didelis slėnis. Visus pastatęs į vietas ir išstatęs sargybinius — suėjome į pačią galutinę gr. čia, ir kas sugulė ant žemėj paklotų šiaudų, kas susėdė pradėjo snausti. Aš, laikydamas šautuvą rankoje, parvirtau ant lovos ir irgi pradėjau snausti. Tik štai užgirdau šūvius. Aš šokau iš lovos ir išbėgau pas sargybiniį sužinoti, kas atitiko. Sargybinis man parodė ant miško kertės, sakydamas, kad ten buvo pasirodę keli lenkai. Tuo tarpu pamatėm ateinant nuo Uzuoblaudžių kaimo lenkų grandinę, kuri mums pradėjus šaudyti, tuojaus sugulo. Tą rytą buvo p. snigė, lenkai gi buvo su kuprinėmis, tai jiems sugutus turėjome gerą taikinį. Lenkų grandinė juodavo snige,

kaip kurapkos. Prasidėjo šaudymas. Mes, sugulę į apkasus ir pasidėję ant paramos šautuvus, šaudėmės. Pirmas skyrius pleškino juos iš pušynėlio. Vienoj vietoj susirinko keli lenkai krūvon, bet mūs apšaudyti jie iš tos vietos išbėgiojo. Po kiek laiko vėl keli pasilenkdami atėjo prie tos vietos ir, mums pradėjus šaudyti, vėl išbėgiojo. Matyti tenai gulėjo koks nors jų sužeistas. Šaudymas tęsėsi kokią valandą laiko gal ir daugiau. Gulų gale lenkai, nieko negavę, pradėjo lysti į mišką. Šaudymas apsisusto. Lenkai, pasislėpę mišką, pradėjo rėkti vivat! ura! Mūsų karininkas, vyr. leiten. Žukauskas, liepė ir mums surikti kelius sykius valio. Sykiu su šauksmais valio vadas komandavo ir mes visi, prisitaię į tą pusę, kur dar buvo lenkai salva pleškindavom. Ant galo lenkai visai atsitraukė ir mes nustojome šaudyti. Apie pavakarį dar keli lenkų žvalgai buvo pasirodę, bet mūsų ugnia buvo priversti atsitraukti ir naktis perėjo ramiai.

Naktis buvo gana šalta ir reikėjo kas valandą mainyti sargybas. Sargyboje stovėjo po du žmogu. Man vienam reikėjo per visą naktį mainyti sargybas. Ant rytojaus devintos kuopos žvalgai nuėjo į Uzuoblaudžių kaimą, kur sužinojo iš vietos gyventojų, kad vakar lenkai turėjo gerokų nuostolių: 14 žmonių sužeistų ir 3 užmuštų.

tas žandarmerijai 50.994.400 fr. (12.685 fr. mažiau už praėjusius metus). („Bellona“.)

— Švedų laivynų ministeris yra išsitaręs dėl Sovietų laivyno, kad jiems pavykę atstatyti žymią dalį Baltijos laivyno. Karo laivai, ypač kreiseriai, esą palyginti moderniškai ir gerai ginkluoti.

— Prancūzų Karo Kapų Komisija praneša, kad dar vis iškasama daugybė lavonų kareivių, kritusių karo lauke, kurie tuomet paskuboms palaidoti prabuvo iki šiol nesurasti. Nuo 1921 m. lapkričio m., kuomet Karo Lavonų Iškasimo Komisija nustojo darbuotis, surastas dar 6101 lavonas. Spėjama, kad dar daugiau lavonų bus surasta miškuose ir kitose netoli buvusio karo lauko vietose, kurias prancūzų vyriausybė valo. Jose darbas bus labai pavojingas, nes daug dar likę nesprogusios medžiagos. Iš kareivių lavonų, palaidotų Prancūzijos ir Belgijos laukuose, 136.927 kareivių nežinomos pavardės. Galipolio pusiasalyje yra palaidota 14.100 kareivių, kurių pavardės nežinomos.

— Meksikos sukilėlių vadas Huerta su savo štabu iškeliavęs garlaiviu iš Vera-Cruz ir kur jie vyksta nežinia. Kalbama, kad ir visa sukilėlių kariuomenė išeinanti iš Vera-Cruz. Vyriausybės vadas Obregonas artinasi prie Cordobos, kurią paėmus sukilėliai visai būsią apsupti Vera-Cruze. Nepatikrintomis žiniomis skelbiama, kad sukilėlių vadas Huerta žuvs.

— Belgijoje. Radio skelbia, kad Belgų Kabinetas nutaręs nugriauti Antverpeno, Liežo ir Namuro tvirtoves.

— Japonų kreiseriai aplankys Australijos uostus. Jau

išplaukė 3 kreiseriai. Australijos apsaugos ministeris paprašęs, kad Japonija padovanotų Australijai karą laivą „Agaki“, kuris einant Vašingtono sutartimi turėjo būti nuginkluotas. Laikraščių pranešimu, Japonų admirolas pritariąs šiam pageidavimui.

— Anglų oro laivyno ministeris gen. Thompson peikia Mesopotamijos valdžios elgėsi, kuri iš orlaivių bombardavusi krašto miestelius ir kaimus, atsiskiusius mokėti mokesnius. Skelbiama, kad ministeris išleisias griežtas instrukcijas, drausdamas tokias nežmoniškas priemones vartoti.

— Amerikos Jungt. Valstybių parlamentas svarstęs pasiūlymą paskirti naujų karą laivų statymui 97 milijonus dolerių.

Iš kariuomenės gyvenimo.

Karininkų žiniai. Čekoslovakų karą žurnalas (mėnesinis) „Vojenské Rozhledy“ kainuoja Lietuvoje metams 76 čekų koronų (arti 25 litų). Išrašyti galima

iš „V. R.“ administracijos — Praha, Ostrovni ul. č. 26. Pinigus galima persiųsti per banką.

Iš Karo Mokslo Skyriaus praėitą ir šią savaitę yra gavusios įvairių knygų, mokslo vadovėlių ir kitokių mokslo ir sporto reikmenų šios dalys: 2 p. D.L.K. Algirdo pulkas įvairių knygų ir žurnalų 222 egz., įvairių mokslo vadovėlių 874 egz., sąsiuvinų 500 egz., ir įvairių sporto ir žaidimo įrankių; 3 p. pulkas įvairių knygų ir vadovėlių 540 egz.; 9 p. pulkas įvairių knygų ir vadovėlių 542 egz., žaidimo įrankių ir kt.; 1 gusarų pulkas įvairių knygų 237 egz., vadovėlių 80 egz., žurnalų

Zalckamerguto kalnų lejo olas. Austrų Alpų kalnuose (Zalckamerguto), kur šiomis dienomis įvyko tokių didelių lavynų kritimas, viename kalne yra didžiausia iš žinomų visame pasaulyje ola (urvas). Į ola sunkiasi vanduo, kuris nuo šalčio pavirsta į ledą. Susidaro fantastiniai ledo bokštai, stulpai, įvairios figūros ir t.t. Ola turi apie 2 kilometrų ilgio. Išsiskojūs gi labai plačiai. Į ola galima įeiti tik su vadovu ir tinkamai apsirengus.

14. Lenkų užklupti!

Kelios dienos praėjo ramiai. Į kairę nuo mūsų, tarp miškų už kokio pusantro kilom. pas girininką stovėjo septinto pulko būrys su karininku. Toliau už jų Porijų kaime stovėjo to paties pulko kareiviai.

Vieną dieną vėl pasirodė lenkų žvalgai ties mūsų kaimu, bet neilgai pasišaudę atsitraukė. Aš dieną bent kiek nusenūdavau, o naktį vėl reikėdavo vienai vienam mainyti sargybas. Taip buvo per pusantros savaitės. Beveik kiekvieną dieną aš siūsdavau porą kareivių į dvarą parsinešti pieno, nes dvaro šeimininkė pieno duodavo dovanai. Atėjo ir spalio 31 d. Tai buvo sekmadienis. Iš ryto aš vėl pasiunčiau du kareivius į tą dvarą pieno, bet jie, parėję be pieno, papasakojo, kad dvare yra pilna aštuntos kuopos kareivių ir keli karininkai. Visi jie ten kuls to dvaro javus. O mūsų kuopos, likę Musninkuose, du būriai ir dar visa septinta kuopa iš ryto buvo išėję į didelę žvalgybą ir per visą dieną mūsų priešakyje buvo girdėtis smarkus šautuvų ir kulkosvaidžių šaudymas. Mes tą dieną ir sargybą buvom sumažinę ir vadas liepė visiems ilsėtis. Tą pačią dieną ėjo smarkus mūšis ir apie Giedraičius. Nakčiai atėjus iš dvaro išvežė iškultus javus, bet per visą naktį ir praėjusią dieną vis kūrė dvare javus.

Ant rytojaus Visų Šventų dieną lapkričio m. 1 d iš ryto vadas liepė visiems savo apkasus išvalyti nuo sniego, nes naktį buvo prisnigę. Kareiviai pradėjo valyti savo apkasus, aš gi buvau grįčioj, tik užgirdau lauke šūvį vieną, antrą ir daugiau. Aš, išbėgęs laukan, pamačiau kad kareiviai bėga nuo apkasu į kaimo vidurį. Aš dar kelius sykius iššoviau į besiantinančius lenkus, bet veltui: lenkai jau buvo kaime ir aš nenorėdamas pakliūti į jų rankas, pasiskubinau giliau į kaimą už grįčių ir klojimų. Sykiu sumanym atbėgę ir kulkosvaidininkas, nusitvėręs kulkosvaidį. Viduryje kaimo vadas jau buvo sutūrėjęs bėgančius. Lenkai toliau galo kaimo neėjo ir mes nuo vidurio kaimo puolėm lenkus. Lenkai pasileido bėgti, mes juos vytis. Už kaimo du nušovėm, o vieną lengvai sužeistą paėmėm į nelaisvę. Bet ir lenkai paspėjo du mūsų kareivius nusivesti į nelaisvę, kuriuos sugavo grįčiose. O du mūsų kareivius buvo nutvėrę viename apkase ir nuginklavo, bet pirm negu šautuvus iš jų atimti, jie puolė „do kišene“, bet pamatę, kad kiti jų jau bėga, vienas suriko: „pačai, juš naši ucekaje“ todėl jie, nusitvėrę mūsų šautuvus, liepė ir mūsų šautuvams bėgti paskui juos, bet mūsų šautuvams, kelius žingsnius žengę, vėl puolė atgal į apkasą; vienas lenkas atsigrįžęs dar sykį šovė į pasislėpusius apkase ir

20 egz., ir kitokių mokslo reikmenų; Šarvuočių Rinktinė įvairių knygų ir vadovėlių 760 egz. Dar ima kitos dalys. Vasario 2 d. Karo Mokslo Skyrius gavo iš 3 dragūnų „Geležinio Vilko“ pulko virš 200 egz. įvairaus turinio knygų ir vadovėlių, ir kt. mokslo reikmenų.

„Rytas“ vasario 8 d. plačiai svarsto Vyriausiojo Armijos kapeliono klausimą. Papos pasiuntinys antvyskupis Zechini pasiūlė mūs vyskupams projektą, kad Vyriausj Armijos kapelioną skirtų Vatikanas. „Ryto“ nuomone toks skyrimas mūsų valstybei ir armijai būtų labai kenksmingas ir tuo pasiūlymu nereikėtų sutikti.

Elektrotechnikos batalionas. 1923 m. nuo pradžių metų iki birželio m. veikė mokykla, kurią lankė 23 kareiviai. Prasidėjus vasaros darbams mokykla buvo uždaryta. Nuo gruodžio 20 d. vėl pradėjo veikti ir turi 12 mokinių—kareivių. Mokina leit. Sulcas, Katičius, Kudokas, ir rašt. Barsčiauskas. Skaitykla veikia nuo 1922 m. Skaitykla atidara kiekvieną dieną nuo rytinio iki vakarinio patikrinimo. Prie skaityklos yra knygynėlis, kuriame turima 481 egz. knygų. Kai kurių laikraščių, dovanai negaunamų, batalionas savo lėšomis išsirašo. Praeitais metais paskaitų padaryta virš 50: iš žmogaus kultūros gyvenimo, astronomijos, literatūros ir t.t. Batalione veikia artistų—mėgėjų trupė, vedama virš. Krasausko ir choras, vedamas vyr. pusk. Liuberskio. Vasaros metu buvo surengta gegužinė—koncertas ir 2 vakarėliai—koncertai. Ju pelnas paskirtas knygoms įsigyti ir stygų instrumentams. Vasaros metu buvo susiorganizavusi futbolininkų komanda, bet dėl stokos prityrusių vedėjų komanda iširo. Lietuvosliškais norintiems duodami sporto įrankiai žaidimui.

Sportas.

VIII Olimpiada.

(Iš „Kario“ korespondento Chamonix'e)

Žiemos sportas.

Olimpinių žiemos sporto žaislų rungtynės įvyko sausio 25 — vasario 5 d. Pietų Prancūzijoje ties Šveicarijos siena, Alpuose Chamonix—Mont—Blanc, prie aukščiausio kalno Mont — Blanc 4810 m. aukščio.

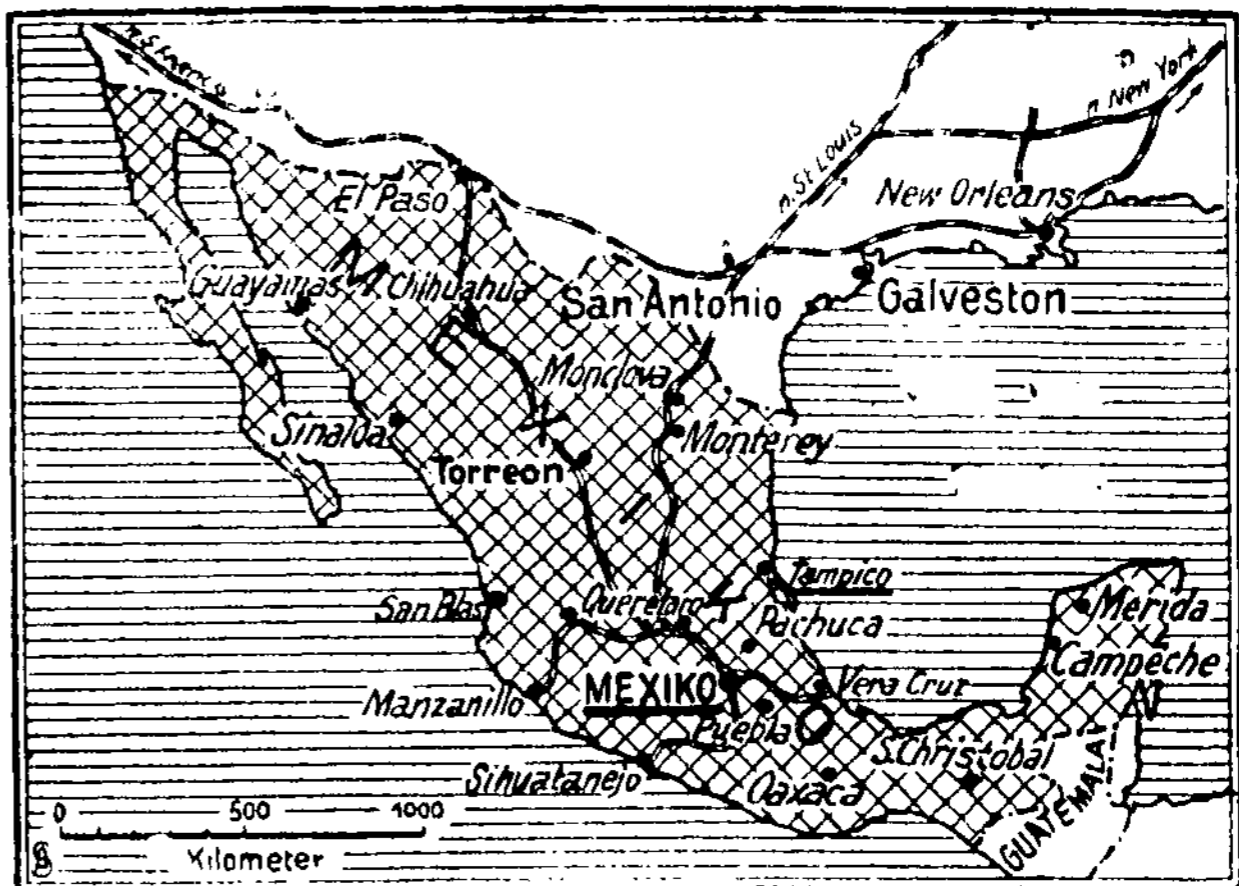
pabėgo, nusinešdami šautuvus. Paskui tuos šautuvus radom krūmuose numestus. Nuvijus lenkus nuo priešais esančių kapelių, lenkai pradėjo šaudyti iš kulkosvaidžio. Nuo to laiko jau per visą dieną jie nedavė mums ramybės. Oras buvo šlapias, snigo, apkasuose pasidarė purvynė.

15. Karštoj kovoj nugalėti.

Per visą dieną mes išbuvo apkasuose. Lenkai prisivežę visai arti savo artileriją prie Užuoblaudžių pradėjo mus apšaudyti. Mūs šautuvai taip įkaito, kad nebegalima buvo už tūtos laikyti.

Apie pavakarį aš padaviau šeimininkei kruopų ir liečiau išvirti, nes per visą dieną dar nieko nebuvo valgę. Košei išvirus maniau, po du pasimainydami, leisti pavalgyti, bet ne taip išėjo, kaip maniau. Smarkus šaudymas tebesitęsė. Lenkai jau šaudė iš trijų kulkosvaidžių ir artilerijos. Mūsų artilerija irgi netylėjo. Aš priėjau prie mūsų kulkosvaidžio, kuris šaudė į artimiausią miško kertę kaimo gale. Tik štai pasigirdo visai arti priešo kulkosvaidžio tarškėjimas. Aš pasižiūrėjau į tą vietą ir pamačiau, kad krūmais lenkai prisitraukė savo kulkosvaidį visai arti kaimo. Mes turėjom pritūpti už medžių, nes buvo smarki ugnis ir, kulkos laužė medžių šakas; vienam kareiviui, Burkauskui, net kepurę peršovė. Sykiu su kulkosvaidžio

Žiemos sporto rungtynių programon įeina visų rūšių ledo ir sniego sporto rūšys, k. t.: pačiųjų sportas figurinio čiuožimo ir bėgimo hockey sniegčiųų ilgų ir vidutiniu distancijų vaikščiojimas, šokimai iš kalnų, karo komandų rungtynių karo tikslams pritaikinta: curling, bolsle (nusileidimas rogėmis iš kalno)

Meksikos žemėlapis.

Čia ilgai ėjo sukilimas, dabar vėl atgijęs.

ir t. t. Rungtynėse dalyvauja 16 valstybių; iš Pabaltijos dalyvauja: Estija, Latvija, Suomija ir Švedija.

Žiemos sporto stadionas susideda iš didelės čiuožyklos ir aikštės. Visas stadionas papuoštas tų tautų vėliavomis, kurios dalyvauja olimpiadoje. Stadiono gale yra „laimėjimo bokštai“, ant kurių pakeliamos tos valstybės vėliava, kuri laimėjo; greta jos tų tautų, kurios sulig taškais užima artimiausią vietą.

Kadangi Chamonix yra nedidelis miestas, todėl, laukiant daug dalyvių, sporto organizacijų atstovų, spaudos atstovų ir dar žiūrėtojų iš kitur, Prancūzų Olimpinis Komitetas visus viešbučius paėmė savo žinion, nes kitaip kiltų didelė spekuliacija, daug dalyvių bei atstovų nebūtų tekę vietų. Bendras dalyvių skaičius siekia virš 500; spaudos atstovų iš viso pasaulio (net iš Japonijos, Kynų) siekia 1800. oficialių atstovų apie 40.

Čia pat stadione yra įtaisyta radio stotis ir paprastas telegrafas. Po kiekvienų rungtynių mušasi žur-

tratėjimu, rėkdami vivat, iš krūmų puolė didžiausia lenkų grandinė. Priešo grandinė užbėgo savo kulkosvaidžio priešakin, taigi nustojo jų kulkosvaidis traukti. Mes atsiklaupę pradėjom šaudyti, bet kaip tyčia sugedo mūsų kulkosvaidis ir lenkams buvo geras kelias. Aš, rodos, gerai taikiau, bet lenkai kaip nevirsta, taip nevirsta. Iššovęs koki penketą ar daugiau šovinių pamačiau, kad vienas lenkas nuvirto ant nosies, išmesdamas iš rankų šautuvą. Bet mes čia nebegalėjom daugiau laikytis, nes buvom jau likę kokie trys ar keturi žmonės, nes kiti jau, pamatę priešo artumą ir daugumą, ir sugedus mūsų kulkosvaidžiui, pasiskubino pasitraukti. Mes irgi prisirengėm trauktis, nes lenkai buvo jau už kokių penkiasdešimt žingsnių nuo mūsų ir mes tik laukėm, kada kulkosvaidininkas išims kulkosvaidžio spyną. Jam tai padarius, mes puolėm už gričių. Dešinysis lenkų grandinės sparnas jau buvo mums užlėkęs už akių ir jie jau buvo kaimo pakluonėse. Tuom tarpu pradėjo temti. Mes puolėm į pakluones, kur visai arti susėjom su lenkais. Mes buvom prie vieno klojimo, o jie prie kito ir vis šaukė: „psiakrev“, „litvin sdaisia“ „k-vysyn sdaisia“, vivat! vivat! „psiakrev sdaisia!“ Ir nors jie šaudė, bet nei vienam nepataikė, nors ir buvom dvidešimt ar penkiolika žingsnių nuo jų.

nalistai, kad tik greičiau pranešti žinią. Kiekvienas didesnis laikraštis turi čia savo žurnalistą, kuris kiekvieną valandą suteikia jam žinių.

Prieš atidarant olimpiada, t. y. sausio 24 d. mieste buvo didelės iškilmės. Nuo tos dienos visas miestas papuoštas vėliavomis ir pilnas sportininkų. Visi vaikščioja apsirengę sportiniuose kostiumuose. Čia užgirsi įvairių tautų kalbų. Vien oficialių fotografų priskaitoma virš 300 ir pora desėtkų kinofilmistų.

Visus rungt. vaisius ir pranešimus duoda radio ruporai, jie taipogi pertraukos laike duoda koncertus, skambina figuriniam čiuožimui ir t. t.

V. kietija ir Rusija nedalyvavo, nes negavo pakvietimų. Lietuva nors gav, bet nedalyvavo.

I Olimpiados diena.

Buvo tai sausio 25 d. Visos valstybės alfabeto tvarkoje susirikiavo tie Olimpinio Komiteto buveinė ir pradėjo iškilminga eiseną: kiekviena valstybė nešė savo plakatą su savo pavadinimu. Už 3 mt. nuo jo nešama vėliava, už jų 3 mt. at tovar ir dalyviai sportiniai apsirengę ir su savo įrankiais. Viena valstybė nuo kitosėjo 20 mt. atstume. Eisena buvo per visą miestą. Praeiant ceremonialiū maršu ties prezidento loža buvo nuleidžiamą vėliava, paskui eiseną sustojo atsigrįžus į ložą; tuo laiku buvo skaitoma priesaika, kuri visems buvo girdžiamą, nes radio ruporai baliai ją skaitė; ji buvo girdėti už kilometro nuo stadiono. Tuom pasibaigė visa iškilmė ir pirmoji Olimpiados diena.

I rungtynių diena (2 iš eilės) sausio 26 d.

Pirma rungtynių diena susidėjo išimtinai iš bėgimo pačiūžomis 500 ir 5000 mt. Pirmą šaką buvo 500 mt. bėgimas, kuriame dalyvavo 29 dalyviai; vaisiai: 1 Jewtraw Amerika 44,0 sek. 2 Olsen Norvegija 44,2 sek. 3 Thunberg Suomija 44,8 sek. 4 Larsen Norvegija 44,8 sek. 5 Valenius Suomija 45,0 sek. 6 Blomgnist Švedija 45,2 sek. 7 Gorman Kanada 45,4 sek. 8 Moore Amerika 45,6 sek. 9 Stroem Norvegija 45,6 sek. 10 Skutnabb Suomija 46,4 sek.

Latvis Rumba įgijo 16 vietą, prabėgęs šią distanciją į 48,0 sek.

5000 mt. bėgimo rungtynės praėjo su didesnėmis varžytinėmis; vaisiai: 1 Thunberg Suomija 8:39,0. 2 Skutnabb Suomija 8:48,0. 3 Larsen Norvegija 8:50,2. 4 Moen Norvegija 8:51,0. 5 Stroem Norvegija 8:54,6.

Mes, atsišaudydami ir šokinėdami per tvoras, išbėgom į gryną lauką. Iki miško per lauką, per kurį mums reikėjo bėgti, buvo koks vienas kilometras. Laukas buvo pilnas mūsų naujokų; lauke pamačiau stovint vežimą be priešakinių ratų, su kuriais arklys nubėgo toliau, palikdamas vežimą su šoviniais priešui.

Tamsaėjo dideliais žingsniais pirmyn, ir kol mes po smarkia ugnia atbėgome iki pusės lauko, jau buvo gerokai sutemus. Čia lauke mes sustojom, visi trys skyrininkai, būrininkas ir keli kareiviai, o visi naujokai išlakstė. Čia mes suklaupėm sniege ir būrininkui komanduojant pasiuntėm kelias salvas į Sketerus, kur jau viešpatavo lenkai. Lenkai mus apipylė iš kulkosvaidžio ir mes išleidę dar kelias salvas nustojom šaudę ir nuėjom į mišką jau visi sutemus. Už miško buvo kaimas Užželiai, į kurį mes ir atėjome. Atėję į Užželius, būrininkas pasiuntė pirmo skyriaus skyrininką į Musninkus pas kuopos vadą, sužinoti, ką dabar daryti. Po kiek laiko iš Musninkų atvažiavo skyrininkas ir pranešė, kad mes būtumėm čia pat per naktį, o ant ryto kad eitumėm atgal į Sketerus, kurių užimti jau išėjo septinta kuopa. Lenkai iš ten po pusvalandžio atitraukė, nušivesdami su savim apie dešimt mūsų kareivių į nelaisvę ir vieną kulkosvaidį, kurio mes neišnešėm. Kareivis Šimkūcas, grįžęs iš

6 Bialas Amerika 8:55,0. 7 Paulsen Norvegija 8:59,0. 8 Dovanan Amerika 9:05,6. 9 Quaglia Francija 9:08,6. 10 Valenius Suomija 9:12,8.

Latvis Rumba įgijo jau geresnę vietą, būtent 11 su geru rezultatu 9:14,2 sek., kas yra nauju Latvijos rekordu. Dalyvių buvo 27.

II rungtynių diena (sausio 27 d. 3 d. iš eilės) arba Suomijos triumfo diena ir Thunbergo laimėjimas.

Tai pirmą sykį olimpiadoje yra įvedama nauja šaka, būtent: bėgimas pačiūžomis. Į šią šaką kiekviena valstybė išstaiė geriausias jėgas.

Antra diena prasidėjo 1500 mt bėgimu, kuris buvo daugiau įdomus, negu vakarykšti bėgimai. Čia išeina antrą kartą nugalėtoju suomiis Thunberg. Vaisiai: 1 Thunberg Suomija 2:20,8. 2 Larsen Norvegija 2:22,8. 3 Moen Norvegija 2:25,6. 4 Skutnabb Suomija 2:26,6. Stroem Norvegija 2:29,0. 6 Olsen Norvegija 2:29,2. 7 Kasskey Amerika 2:30,2. 8 Jewtraw Amerika 2:31,6. 9 Moore Amerika 2:31,6. 10 Rumba Latvija 2:32,0.

Latvijos pasiėktas vaisius yra jos naujas rekordas. Dalyvių 27.

10.000 mt. bėgimas.

Šiame bėgime yra tik du konkurentai: Suomija ir Norvegija; laimi 2 pilnas vietas suomiai. Vaisiai: 1 Skutnabb Suomija 18:04,8. 2 Thunberg Suomija 18:07,8. 3 Larsen Norvegija 18:12,2. 4 Paulsen Norvegija 18:13,0. 5 Stoen Norvegija 18:18,0. 6 Moen Norvegija 18:19,0. 7 Quaglia Francija 18:25,0. 8 Bialas Amerika 18:34,0. 9 Dovanan Amerika 18:57,0. 10 Valenius Suomija 19:03,0. Dalyvių buvo 22.

Latvis Rumba įgijo 11 vietą į 19:14,6.

Pas baigus visoms 4 distancijoms buvo suskaičiuoti punktai, kas išeina nugalėtoju šioj srity. Sulig bendra suma nugalėtoju išeina Suomija su 62 1/2 pnk.; Norvegija įgija II vietą su 49 1/2 pnk.; III vietą Amerika su 11 pnk.; IV vietą Švedija 1 pnk.; ir V vietą Francija 1 pnk.

Laimėjimo bokšte Suomų vėliava pakyla aukščiau.

Suomius Thunbergą ir Skutnabb amerikiečiai pakvietė į Ameriką, kurie sutiko nuvykti. Suomų laimėjimas yra didelis pamatas tolimesniems suomų laimėjimams lengvoji, sunkioji atletikoje ir imtynėse.

S. G.

lenkų nelaisvės, sustatė dėl šios dienos mūsų eilutes, kurias aš čia ir paduodu.

„Atsiminimai iš 1920 m. Lapkričio m. 1 d.“

Ateina iš rytų su griausmu perkūno,
Želgovskio banda išalkus labai.
Bet Mindaugo ainiai pastoja jai kelią,
Subauba kanuolės ir kulkosvaidžiai.

Visų Šventų dieną ties kaimu Sketerai
„Prošepanas“ atveda savo tranus.
Būrys mūsų laukia ištiestoj grandinėj
Pasipyla kruvinas kulky lietūs.

Ir tęsėsi kova per ištisą dieną,
Lenkų prisirinko arti bataliono;
Jie puolė atakon, kiek gali, šaukdami:
„Nie ščeliaicie brace, psiakrevai litvini“.

Būrys priešpuolimui gerai prisirengęs,
Nuo salvų lenkų batalionas prasmėnga
Ir grįžta jie atgal, be pasekmių jokių
Palikdami dešimts savųjų nukautų.“

(Bus daugiau.)

Kas girdėti

Lietuvoje.

— **Tautų Sąjungos** Klaipėdos Komisija vas. 10 d. atvažiuoja į Klaipėdą. Jai sutikti išvažiuo į Klaipėdą gen. Nagevičius, pulk. Daukantas ir Užsienų Reikalų Ministerijos valdininkas ypatingiems reikalams p. Bloviščius.

— **Provincijų laikraščiai.** Pastaruoju laiku mūsų miestai pradėjo leisti savo laikraščius. Jau turi Šiauliai, Telšiai, Ukmergė, Panevėžys ir taip pat greitai laiku pasirodys Tauragė savaitinis „Tauragės Žinios.“ Klaipėdoje po Naujų Metų išėjo 3 nauji lietuvių laikraščiai, du lietuvių ir vienas vokiečių kalboje.

— **Karo stovį panaikins.** Vasario 6 d. Ministerių Kabinetas savo posėly priėmė kario stovio nuėmimo ir sustiprintos apsaugos įvedimo įstatymą ir pasiuntė Seimui svar tyti.

— **Žemės Bankas.** Vasario 8 d. Ministerių Kabinetas svarstė pirmuoju skaitymu Žemės Banko įstatymo projektą, kuris netrukus bus priimtas ir pasiūlytas Seimui svarstyti. Pagrindinis banko kapitalas sieks 5 milijonus ltų. Manoma, kad Seimui priėmus įstatymą, bankas tuojau ims veikti. Bankas teiks paskolas ūkininkams, o taip pat kredituos žemės kultūros organizacijas.

— **Lietuvos Bankas** š. m. sausio 31 d. turėjo bendrą aukso fondą 16.827.064 lt. 91 ct., sidabro 16.152 lt. 31 ct ir svetimos tvirtos valiutos 53.583.343 lt. 17 ct. Banknotų apyvartoje turėjo 63.140.763 lt. 22 ct.

Lietuva ir užsieniai.

— **Amerikos kapitalistai susidomėję Lietuva.** Lietuvai padarius paskolas Svedijoje ir Anglijoje sukėlė Amerikos kapitalistų susidomėjimą. Jie irgi norėtų savu kapitalu prisidėti prie Lietuvos ir bendrai, visos Pabaltijos atstatymo. Pranešama, kad Amerikos tam tikroms įstaigoms pavesta surinkti smulkių žinių apie tuos reikalus, kuriems būtų išnaudotos paskolos ir paskiau spręsti ar prisidėjimas prie Pabaltijos atstatymo būtų naudingas Amerikos kapitalui.

Anglų laikraštis „Morning Post“ skelbia, kad Lietuvos Vyriausybė derasi su Britų vyriausybe dėl paskolos miliono svarų sterlingų, kad užpirktų Anglijoje medžiagos Lietuvos geležkeliams statyti.

Užsieniuose.

— **Italija** pripažino Sovietų Rusus de jure.

— **Petrapolis Leningradas.** Nuo š. m. kovo 1 d. Petrogradas tampa pavadintas Leningradu ir nuo minimos dienos laišakai rašyti „Petrogrado“ vardu paštuose nebebus priimami.

— **Lavynų katastrofa Austrijoje.** Iš visų Zalckamerguto kalnų praneša apie dideles lavynų katastrofas. Iliave netoli geležkelio stoties griuvo 300 metrų pločio ir 30 metrų aukščio lavyna, kuri užpylė keleivių traukinį, vežimą su 4 asmenimis ir Enno upę. Vanduo pakilęs užliejo stotį. Rotermene lavyna užpylė 12 žmonių; Vaisenbachtale užmušė 8 žm; Stroble užpylė visą namą, kur buvo daugiau 30 žmonių. Pasisekė iškasti tunelį prie užpildo traukinio, kur tuo tarpu surasti visiškai sudegintų mašinisto ir pečkurio lavonai. Spėjama, kad žmonių aukų bus daugiau. (Prager Presse.)

— **Oro susisiekimai Londonas-Rusija.** Londono laikraščiai praneša, kad manoma įsteigti oro susisiekimą tarp Londono ir Rusijos per Švediją ir Suomiją. Tuo reikalu labai susirūpinę Švedija ir Suomija. (Prager Presse.)

— **Mirė** buvęs Amerikos Jung. Valstybių Prezidentas Vilsonas. Dėl jo mirties Amerikoje paskelbta visam mėnesiui oficialinė gėdula. Lietuvos Respu-

blikos Prezidentas pasiuntė užuojautos telegramas Jung. Valstybių prezidentui ir poniai Vilsonienei.

— **Graikijoje.** Vasario 5 d. dėl Venizelosos ligos atsistatydino jo kabinetas. Ant rytojaus susidarė naujas kabinetas su C-fanderiu priešakyje.

— **Rinkimų tragedija.** Amerikos Jung. Valstybių Louisiana valstybei, rinkimuose Palmett miesto burmistro įvyko įdomi tragedija. Ponia R. W. Clark, buvusi to miesto burmistru, bet šį kartą pralaimėjusi rinkimus, kaltino savo priešininką Myers, kad jis prigaudinėjimas rinkimuose jai pakenkęs. Po karščių kalbų p. Clark revolveriu šovė į Myersą ir sunkiai jį sužeidė. Myers šovė į Clark ir ją užmušė. Clark duktė ištraukus revolverį iš užmuštos motinos rankų šovė į Myers, bet nepatikė. Šis ją mirtinai peršovė. Tuomet Clark sūnus užmušė Myersą.

— **Italijoje,** Ospitaletto mieste policija susekė komunistų ginklų sandelį. Rasta 1500 granatų, šautuvų, kulksvudžių ir kitokios karo medžiagos.

— **Tibete** (Azijoje) kilęs revoliucinis judėjimas.

— **Anglų ministeris pirmininkas Macdonaldas** atsisako nuo pusės savo algos. Vietoj 10 tūkst. sv. st. jis tereikalauja tik 5 tūkst.

— **Sovietų Rusų** Vykd. mojo Centralinio Komiteto pirmininku išrinktas Rykovas, jo pavaduotoju Kamenevas.

„Tikra generolo pagraža — drąsa ir ramumas laike mušio, o iškovojus nugalėjimą — malonė suželstiesiems ir nelaisvėn paimtiesiems“.

Henrikas IV. Francūzų Karalius, 1610 m. nužudytas.

Spaudiniai atsiųstieji Redakcijai.

„Klaipėdos Žinios“. Politikos, ekonomijos ir kultūros dienraštis. Išėina kasdien, išskyrus šeštadienius ir šventes. Klaipėda, Turgaus g. vė 48/49. Prenumerata metams su persiuntimu 39 litai.

Laikraštis savo pavyzdiniame numeryje sakosi, kad jam rūpės bendri valstybės reikalai, kad jis ypač kreips dėmesį į Klaipėdos ir Žemaičių kraštus, kad jokiai partijai netarnaujas. Tų savo pažadų jis ir laikosi. Šiaip gi laikraštis vedamas rimtai, paduoda gana daug žinių ne tik iš Klaipėdos ir Žemaičių kraštų, bet ir visos Lietuvos ir užsienio, žinios gan gerai parinktos, suglaustos; ypač dėmė krepiama į Klaipėdos uostą. Labai pagirtina naujienybė mūsų laikraščiams, kad „K. Ž.“ paleido atkarpoje ilgesnę, skaitytojų masinančią H. G. Wells'o apysaką „Pasaulių Karas“. Toks skaitytojų „masinimas“ ypač pas mus tuotarpu gali išeiti ir Redakcijai ir skaitytojams tik sveikatai. Gaila, kad ir „K. Ž.“ neatsikratė nuo mūsų pseudonimų ligos, kuri tęsiasi nuo spaudos draudimo metų ir jau beveik visiškai nustoja savo prasmės. Bloga, kad šis laikraštis mažai skelbiasi, manydamas, matyt, kad „mus jau visi žino.“ Prisiėina pasidžiūgti, kad mes dar naują kultūringą dienraštį įgijome. Reikalinga jis kariuomenėi platinti.

Majoras Ruseckas.

Klausimai ir atsakymai.

Laiškais į klausimus neatsakome.

Kl. 13. Ar galima eiliniui kareiviui netarnybos laiku nešioti civilius rūbus? K. B.

Ats. 13. Nebegalima.

Kl. 14. Ar turi teisės nerikiuotės puskarininkai statyti su šautuvu? M.

Ats. 14. Kaip karys T. pats privalai į šį klausimą rasti atsakymą Vid. Tarnybos Statute.

Kl. 15. Išstarnavau 1 metus pėstininkų divizijos štabe. Dabar tas štabas reorganizuotas į Karo Apygardos štabą. Ar išstarnavus du metus paleis mane?

A. N.

Ats. 15. Neuzilgo išeis įsak. Kar., kuriame bus nurodyta kiek reikės tarnauti dalyse sulig naujais etatais.

Kl. 16. Esu paleistas atsargon. Ar išleistų mane į užsienį prie giminių?

J. Bukys.

Ats. 16. Atsargon paleisti kariai, turintieji svarbių reikalų, laikinai išleidžiami į užsienį. Norintiems važiuoti reikia duoti prašymas Vyr. Št. Mobilizacijos Skyriui, smulkiai nurodant kur, kuriam tikslui ir laikui nori važiuoti. Prie prašymo pridėti liūdymus karinių prievolių atlikimo ir asmens ištikimybės iš vietos policijos ir jų nuorašus, notaro patvirtintus. Prašymas apmokamas žyminiu mokesniu 4 lt.

Kl. 17. Mano tėvas turi 54 metus ir visai darbui netinkamas. Imant mane kariuomenėn tėvo sveikata nebuvo tikrinta. Daugiau šeimoje darbui tinkamų asmenų nėra. Kaip pasielgti, kad paleistų iš kariuomenės?

J. R. ir M.

Ats. 17. Imant Jus kariuomenėn reikėjo pasirūpinti, kad tėvų sveikata būtų tikrinta. Bet jeigu buvo tam rimtų priežasčių arba Jūsų tėvų sveikata pablogėjo Jums jau tarnaujant kariuomenėj, tai galite per savo apskrities naujokų ėmimo komisiją prašyti patikrinti Jūsų tėvų sveikatą nurodant, ar svarbią priežastį dėl ko imant Jus kariuomenėn nebuvo tėvų sveikata tikrinta, arba, kad sveikatos nustojo Jums jau tarnaujant. (Žiūr. „Kar. Priev. Įst.“ 35 § 1922 m. [s. Kar. 264 Nr.]

Kl. 18. 1923 m. [s. Kar. 130 Nr. 6 §, rodos, turiu būti paleistas iš kariuomenės be atskiro parėdymo, kadangi išstarnavau du metus pėstininkuose, bet paprašius dalies vadas nepaleidžia, remdamasis, kad man, kaip priimtam kariuomenėn po sausio 1 d. tarnybos pradžia skaitosi ne kuomet priimtas, bet birželio 1 d. ir tuomet mane paleis. Ar teisėtai užlaikė ir kuomet mane paleis?

Leibovičius.

Ats. 18. Esi teisėtai užlaikytas. Jums 2 metu tarnybos tesiskaitys tik birželio 1 d. ir tuomet paleis, jeigu anksčiau nebūtų kokio parėdymo. Išstarnavusieji du metus pėstininkuose ir 3 met. raitininkuose ir specialėj dalyj (skaitant nuo tarnybos pradžios dienos) paleidžiami be atskiro parėdymo, jeigu anksčiau jo nebūtų. Krašto Apsaugos Ministeriui sutikus tokie gali būti dar 3 mėnesiams užlaikomi. (Kar. Pr. [s. 7 §).

Redakcijos atsakymai.

P. Gudeliui. Eilės netinka.

P. Pietukauskui. Tamstos prašomo vadovėlio lietuvių kalboje dar nėra. Kitose kalbose pas mus tokių irgi nesiranda.

Vaciui Vilkevičiui ir A. Unčiuriui. Į tarnybą teisiskaito tik 5 mėnesiai atostogų; likusis laikas išbraukiamas.

St. Grinkevičiui. Jau daug kartų „Karyje“ „Kl. ir ats.“ skyriuje buvo atsakinėta, kad savanoriu tarnautas laikas į tarnybą įsiskaito.

Pupų Žiedui. Kol atitarnausi pasižadėtą laiką neišleis iš dabartinės tarnybos.

V. Pilkauskui. „Kariškių Žodžio“ 1920 m. (1919 m. nebliko) ir „Kario“ komplektus už visus metus galima gauti. Tik kai kurių metų trūkstama po kokį vieną bei keletą NNr. Kiekvieno komplekto kaina 10 lt.

Vargdieniui. Puskarininkų su šautuvu nestato.

Kornetui „A“. Mušti neturi teisės. Galima nustatyta tvarka skųstis aukštesniam viršininkui.

235 Šaulių būriui. „Kario“ dovanai, kad ir platinimui, nesiuntinėjame.

Centrinės Kariuomenės Bibliotekos taisyklės skaitytojams.

1. Bibliotekos knygoms naudotis gali visi Vyr. Štabo, Aukštųjų D.L.K.V. Karininkų Kursų ir Karo Mokyklos karininkai, o taipogi įstaigų bei dalių, esančių Kauno iguloje, generolai ir vyresnieji (štabo) karininkai.

2. Kiekvienas karininkas, norįs skaityti knygas, turi paduoti per Bibliotekorių pareiškimą Karo Mokslo Skyriaus Viršininkui, o šiam sutikus, turi pasirašyti šias taisykles ir pristatyti iš savo viršininko pažymėjimą, kad už pamestas knygas bus iš jo algos atskaityta knygų kaina ir sumokėta Bibliotekai.

3. Generolams ir vyresniesiems (štabo) karininkams duodama iš karto ne daugiau kaip 5 knygas, o kitiems karininkams ne daugiau kaip 3 knygas. Nauji žurnalai duodami skaityti tik po trijų mėnesių nuo to laiko, kaip yra Bibliotekoj gauti. Daugiau knygų galima paimti tik Karo Mokslo Skyriaus Viršininkui leidus.

4. Retas knygas, atlasus ir žemėlapius galima gauti į namus tik Karo Mokslo Skyriaus Viršininkui leidus. Įstatymus, žodynus, enciklopedijas ir t. t. galima gauti tik tada, jeigu Bibliotekoje jų yra ne mažiau kaip 2 egzemplioriai.

5. Seimo nariai ir civilių įstaigų valdininkai knygas gauna tik Karo Mokslo Skyriaus Viršininkui leidus.

6. Nauji žurnalai duodami skaityti tik savaitei, kitos knygos reikia gražinti per 30 dienų.

7. Knygos turi būti gražintos tokios pat, kaip buvo paimtos (nesuterštos, nesudraskytos ir t. t.).

8. Bendrai skaitytojų naudai ir reguliariam bibliotekos veikimui, asmenys, kurie nesugrąžino knygų paskirtu laiku, negali gauti knygų į namus.

9. Biblioteka turi teisės pareikalauti gražinti knygas ir anksčiau nustatyto laiko. Šį reikalavimą skaitytojas turi išpildyti per 24 val.

10. Jeigu kam nors bus reikalinga turėti knygą ilgiau, kaip nurodyta 6 §, jis gali, atnešęs knygą į biblioteką, vėl ją paimti, jeigu kas kitas nėra šios knygos reikalavęs.

11. Jeigu skaitytojas sugadino knygą, Biblioteka praneša apie tai jo viršininkui ir reikalauja išskaityti iš kalнинinko algos knygos kainą.

12. Jeigu skaitytojas nesugrąžins laiku knygos, Biblioteka elgiasi eidama 11 §.

13. Jeigu Bibliotekoje nėra reikalaujamos knygos, tai skaitytojas gali įrašyti Bibliotekos knygoje, kad jis prašo tą knygą įgyti Bibliotekoje. Knygos reikalingumą sprendžia Karo Mokslo Skyriaus Viršininkas.

14. Jeigu skaitytojas bus perkeltas į kitą igulą, arba važiuoja atostogų, komandiruojamas arba išeina į atsargą, knygos būtina turi būti gražintos Bibliotekai. Nė viena knyga negali būti išvežta iš Kauno be Karo Mokslo Skyriaus Viršininko sutikimo.

15. Iki liepos 15 d. visos knygos turi būti sugrąžintos į Biblioteką.

16. Nuo liepos mėn. 15 d. iki rugpiučio mėn. 15 d. knygos iš Bibliotekos neišduodamos.

Klaidų atitaisymas.

„Kario“ 6 Nr., Jovaro „Parinktųjų eilių“ recenzijoje, pasakyta: „skaitantiems kareiviams suteiktų maža gražios pramogėlės...“ Yra tai spaudos klaida. Turi būti: ...ne maža gražios pramogėlės...

Leidžia Vyr. Št. Karo Mokslo Skyrius.

Redaktorius Majoras P. Ruseckas.

Valstybės spaustuvė. Kaunas, Kanto gatvė Nr. 14.